

ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ – 2014

**АНТИКОРУПЦИОНЕН ДОГОВОР
НА
TRANSPARENCY INTERNATIONAL**

Докладът на Европейския съюз за борбата с корупцията за 2013 година показва, че корупцията остава сериозен проблем в страните-членки и в тази насока са необходими спешни действия.

По време на следващия мандат на Европейския парламент (2014-2019) аз/ние,..... (партията, коалицията, кандидатът) се ангажираме да противодействаме на корупцията и да гарантираме прозрачност, отчетност и почтеност на европейските институции, политики и законодателство.

По-конкретно, аз/ние ще гарантираме, че нашите представители в Европейския парламент, в сътрудничество с гражданското общество и с останалите заинтересовани страни, ще работят за постигането на следните цели:

- 1. Управлението и законодателната дейност на европейските институции ще се превърнат в глобален модел за прозрачност, отчетност и почтеност, който установява най-високи стандарти в съответствие с изброените в приложение 1 към настоящия договор. Ангажираме се да спазваме буквата и духа на Кодекса на поведение на членовете на Европейския парламент и да публикуваме „законодателно досие“ с посочване на всички контакти и мнения на заинтересовани страни, станали ни известни при подготовката на всеки доклад, изготвен от наш представител по време на неговия мандат в Европейския парламент.**

2. Европейският съюз ще работи за по-голяма прозрачност и почтеност на публичните разходи в съответствие със стандартите, изброени в приложение 1 към настоящия договор. Европейският съюз ще гарантира публикуването на изчерпателна информация за европейските средства по начин, който е лесно достъпен и удобен за гражданите, например като се придържа към принципите за отворени данни. Разпоредбите на ЕС, касаещи обществените поръчки, ще отговарят на принципите на открито договаряне и ще прилагат ефективни методи за противодействие на конфликта на интереси. Това се отнася както за европейските, така и за националните институции.
3. Европейският съюз ще разработи инициативи и законодателство, в съответствие със стандартите, изброени в приложение 1 към настоящия договор, което да гарантира ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности и корупция в публичния, частния и неправителствения сектор.

ЗА ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ/ КОАЛИЦИЯ/
НЕЗАВИСИМ КАНДИДАТ В ИЗБОРИТЕ ЗА
ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

Име/Наименование

Официален представител

Подпис

Дата

Приложение 1

ОСНОВНИ СТАНДАРТИ НА АНТИКОРУПЦИОННИЯ ДОГОВОР

1. Институциите на Европейския съюз като модел на прозрачност, отчетност и почтеност

Парламентарната институция е фундамент на демократичния процес. За да функционира ефективно, парламентът следва да представлява интересите на гражданите и да се ползва с широко доверие. Актуално изследване на Евробарометър обаче показва, че 70% от гражданите на ЕС са убедени, че в европейските институции има корупция¹. През 2011 година Европейският парламент прие Кодекс на поведение, който регламентира законосъобразното и приемливо поведение на членовете на Европейския парламент. Кодексът на поведение забранява на евродепутатите да осъществяват лобистка дейност и ги задължава да разкриват детайлно своите финансови интереси. При все това са налице слабости², които представляват предизвикателство пред доверието на европейските граждани в техните представители в ЕП.

Членовете на Европейския парламент следва да защитават в най-висока степен парламентарната почтеност и откритост³, включително спазването на „преходен период“ при преминаване от публичния в частния сектор и обратно, забрана за заемане на втора длъжност, както и ефективни санкции при неспазване на кодекса. Нещо повече, членовете на Европейския парламент следва доброволно

---

¹ Европейска комисия, Специален Евробарометър 397 – Корупция
(http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_397_en.pdf)

² Transparency International: Изследване на Европейската система за почтеност
(http://www.transparencyinternational.eu/focus_areas/eu-integrity-study)

³ Transparencia Mexicana: 10 Принципа на #Открития парламент
(http://www.transparency.org/files/content/event/2013_OpenParliament_EN.jpg)

да публикуват „законодателно досие“ (legislative footprint)⁴, в което подробно са записани всички контакти със заинтересовани страни по повод съответния нормативен акт.

2. Повишаване почтеността и прозрачността при разходване на публични средства

Сферата на обществените поръчки отдавна се счита за публичната дейност, която е най-силно податлива на корупция и злоупотреби. В много европейски страни високите нива на корупция, съчетани с голям размер на финансовите средства (през 2008 г. общият размер на европейски средства, разпределяни чрез договори за обществени поръчки възлиза на 1,7 трилиона евро, равняващи се на около 15% от БВП на Европейския съюз) водят до огромни загуби и имат изключително негативно въздействие върху доверието на гражданите в техните правителства и в демократичната система като цяло. Макар че във всички страни-членки е налице законодателство, съобразено с европейските директиви, е необходима по-голяма прозрачност и по-активен контрол върху процедурите за разходване на публични средства.

Членовете на Европейския парламент следва да работят за по-висока степен на публичност и гражданско участие в процесите по разходване на публични средства в съответствие с принципите на открито договаряне⁵ както на европейско, така и на национално ниво. Това включва публикуването на изчерпателна тръжна документация с високо качество и по достъпен начин. Следва да се насърчава и преминаването към електронни търгове⁶. Особено внимание следва да се отделя на прозрачното и ефективно разходване на европейските финансови средства. Резултатите от специализираното проучване на Евробарометър относно корупцията показват, че според 52% от европейците

---

⁴ Transparency International: Legislative Footprint
(http://www.transparency.org/files/content/corruptionqas/legislative_footprint.pdf)

⁵ Open Contracting Partnership: Open Contracting Global Principles
(http://www.open-contracting.org/global_principles)

⁶ Transparency International: Пари, политика, власт: корупционни рискове в Европа
(<http://www.transparency.org/enis/report>)

европейските институции не съдействат в задоволителна степен за ограничаването на корупцията в Европа. Членовете на Европейския парламент следва да дават добър пример и да изискват информацията за разходването на европейските финансови средства да се публикува съгласно стандартите за свободен достъп, така както те са регламентирани в Хартата за отворени данни на страните от Г-8⁷.

3. Гарантиране на ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности и корупция

Една от основните бариери в борбата срещу корупцията, измамите и злоупотребите е негласният характер на този тип практики. Лицата, сигнализиращи за нередности и корупция, играят ключова роля при разкриването на корупционни и неправомерни деяния, които иначе биха останали скрити. Те обаче често поемат върху себе си значителен риск. Законодателството за защита на лицата, сигнализиращи за нередности и корупция, цели да насърчи разкриването на информация от обществен интерес. Това обикновено означава предоставяне на възнаграждение или на гаранции на сигнализиращите, че срещу тях няма да бъдат предприемани наказателни действия.

Само 4 европейски страни предоставят адекватна защита на лицата, сигнализиращи за нередности и корупция⁸. Надграждайки над вече приетите от Европейския парламент резолюции (например резолюцията от октомври 2013 г.⁹), Европейската комисия следва да обсъди възможността за приемане на ефективна и всеобхватна европейска програма за защита на лицата, сигнализиращи за нередности и корупция в ЕС, въз основа на добрите практики, разработени от Съвета на Европа, Организацията за икономическо

---

⁷ Г8: Харта за отворени данни на Г8 и Технически анекс (<https://www.gov.uk/government/publications/open-data-charter/g8-open-data-charter-and-technical-annex>)

⁸ Сигнализиране за корупция в Европа: правна защита на лицата, сигнализиращи за корупция в Европа (http://www.transparency.org/whatwedo/pub/whistleblowing_in_europe_legal_protections_for_whistleblowers_in_the_eu)

⁹ Резолюция на Европейския парламент от 23 октомври 2013 г. относно организираната престъпност, корупцията и изпирането на пари: препоръки относно действията и инициативите, които следва да бъдат предприети (окончателен доклад) (2013/2107(INI)) (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0444&language=EN>)

сътрудничество и развитие и Transparency International. Програмата и съпътстващите нормативни актове следва да бъдат в съответствие с чл. 11, 30 и 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, отнасящи се съответно до свободата на изразяване на мнение, защитата при неоснователно уволнение и ефективното обезщетение срещу нанесени вреди и справедлив процес. Те следва да се отнасят до служителите както в публичния, така и в частния сектор, и да установяват широк кръг от канали за предоставяне на информация от сигнализиращите лица (включително подаване на анонимни сигнали). Всички европейски институции трябва да гарантират висока степен на защита и подкрепа на своите служители и членове, в съответствие със законовите изисквания. Към настоящия момент само Европейската комисия е изградила подобни адекватни механизми.¹⁰

---

¹⁰ Transparency International: Система за почтеност на Европейския съюз (http://www.transparencyinternational.eu/focus_areas/eu-integrity-study)

Информация за подписването на договора

Текстът на договора и информация за присъединяване към инициативата са публикувани на официалния сайт на Асоциация „Прозрачност без граници“ <http://www.transparency.bg/> и на интернет-страницата за наблюдение на изборния процес <http://samizbiram.bg/>.

Официалната си подкрепа за инициативата и присъединяването към Договора можете да направите, като го подпишете и се свържете с Асоциация „Прозрачност без граници“ (София 1463, ул. “Шандор Петъофи” №50, ет.1, тел.: 02/ 986 77 13, 986 79 20, факс: 986 78 34, e-mail: mbox@transparency.bg, www.transparency.bg.)

Подписаният от Вас Договор ще бъде публикуван на интернет-страницата на Асоциация „Прозрачност без граници“: www.transparency.bg и на инициативата за наблюдение на изборния процес: <http://samizbiram.bg/>. Този Договор ще бъде подписан от кандидати за членове на Европейския парламент от целия Европейски съюз и Transparency International ще поддържа архив на присъединилите се. След приключването на изборния процес, Transparency International – България и Европейският офис на Transparency International ще организират среща с избраните членове на ЕП, подписали Договора, на която ще бъдат обсъдени конкретните мерки за осъществяване на целите, заложи в документа.